



[REDACTED]

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

23.269/II/PN

Mijnheer de Minister,

Op 25 november 1992 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een klacht onderzocht die door een Vlaamse culturele vereniging werd ingediend wegens het feit dat de taalwetten n.a.v. de wetgevende en provincieraadsverkiezingen van 24 november 1991 flagrant werden overtreden in St.-Genesius-Rode en vermoedelijk ook in andere Vlaamse gemeenten met faciliteiten voor de Franstaligen.

De klager stipt aan dat er in verscheidene stembureaus Franstaligen waren aangesteld als voorzitter en als bijzitters. De meesten onder hen kenden geen Nederlands of wilden het niet spreken.

Ten slotte, hebben sommige voorzitters Franstalige oproepingsbrieven gestuurd aan Nederlandstalige kandidaat-bijzitters. De vereniging voegt bij haar klacht een afschrift van de brief die in het Frans aan één van haar leden werd gestuurd en waarbij deze laatste werd verzocht aan te treden als bijzitter in het stembureau nr. 172 van het kieskanton Ukkel, te St.-Genesius-Rode.

In haar advies nr. 23.249 van 9 september 1992 heeft de V.C.T. een klacht die rechtstreeks door de belanghebbende werd ingediend, wegens het feit dat zijn adres in het Nederlands voorkwam op een envelop waarin een Franstalige oproeping zat, ontvankelijk en gegrond bevonden.

Dat advies dat aan het College van Burgemeester en Schepenen van St.-Genesius-Rode werd gestuurd, luidt als volgt:

"Blijkens de inlichtingen die uw administratie ons heeft verstrekt, hebben de voorzitters van de stembureaus zelfklevers gekregen waarop de naam en het adres van de kandidaat-bijzitters vermeld waren volgens de taalcode die in het Rijksregister voorkomt.

De voorzitter van het bewuste stembureau was dus op de hoogte van de taalaanhorigheid van de klaagster. Volgens de gezagsdragers van uw gemeente, is de vergissing te wijten aan het feit dat het hoofdbureau te Ukkel een beperkte voorraad in het Nederlands gestelde formulieren ter beschikking van de voorzitters van de stembureaus had gesteld.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. moeten de oproepingsbrieven voor de kiezers, alsook trouwens de oproepingsbrieven geadresseerd aan de bijzitters van stembureaus, als betrekkingen met particulieren worden beschouwd in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

Aan die rechtspraak van de V.C.T. werd nog herinnerd in de circulaire van 4 augustus 1987 die door de Minister van Binnenlandse Zaken werd gericht aan de Provinciegouverneurs (B.S. van 14 augustus 1987)."

Met toepassing van artikel 25 van de gecoördineerde taalwetten gebruiken de plaatselijke diensten van de randgemeenten in hun betrekkingen met een particulier de door betrokkene gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is. Wanneer de taalkeuze niet bekend is, moet de taal van het gebied worden gebruikt.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht bevestigt dat de oproepingsbrief waarbij het Nederlandstalig lid van de vereniging werd aangesteld tot bijzitter van een stembureau van St.-Genesius-Rode in het Nederlands moest gesteld zijn.

Zij acht de klacht dus, op dat stuk, gegrond.

Wat de taalkennis van de voorzitters betreft, herinnert de Vaste Commissie voor Taaltoezicht eraan dat de voorzitters van de stembureaus, die niet bij machte zijn de kiezers te woord te staan of voor te lichten in de talen die de gecoördineerde wetten voorschrijven voor de betrekkingen van de plaatselijke diensten met de particulieren, krachtens artikel 49 van de gecoördineerde taalwetten, een secretaris aanwijzen die hen daarin bijstaat.

In St.-Genesius-Rode, een randgemeente als bedoeld door artikel 7 van de gecoördineerde taalwetten, gebruiken de centrale diensten in hun betrekkingen met een particulier de taal van de particulier voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Daaruit volgt dat wanneer de voorzitter van een stembureau in die gemeente enkel Frans kent, zijn secretaris zich in het Nederlands moet kunnen onderhouden met de particulieren, d.w.z. met de kiezers of met de bijzitters.

Op te merken valt dat m.b.t. de gemeenten uit het Nederlandse taalgebied zonder speciale regeling, het decreet van 16 juni 1982 van de Vlaamse Raad (B.S. van 14 september 1988) bepaalt dat niemand tot voorzitter, bijzitter of secretaris van een stembureau mag worden aangesteld zo hij de taal van de gebied niet kent.

Dit advies wordt gestuurd aan de klager en aan het College van Burgemeester en Schepenen van St.-Genesius-Rode.

Met de meeste hoogachting,

DE VOORZITTER,

